

Р. С. Мируцький

Клесів

КЛЕСІВ – селище міського типу Сарненського району Рівненської області. Клесів. селищ. раді підпорядк. села Клесів і Пугач. Знаходиться за 109 км від обл. центру та за 25 км від райцентру. Пл. 6,84 км². Насел. 4595 осіб (2001, складає 90,0 % до 1989), переважно українці. Залізнична станція. Побл. К. виявлено поселення доби бронзи. Його історія тісно пов'язана зі спорудженням залізниці Київ–Сарни–Ковель. 1902 за декілька кілометрів від с. Клесів (відоме від 1654) збудовано залізничну станцію з однойм. назвою. Згодом побл. неї виникло невеличке с-ще, яке також назвали К. 1909 у ньому було 15 будинків, мешкало 120 осіб. У цьому ж році відкрито однокласне училище. Водночас навколо с-ща розпочато розроблення гранітів, управлінням Поліс. залізниць збудовано лісопил. завод. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Від 1920 – у межах кордонів Польщі, було центром гміни Сарнен. повіту. Від 1940 – смт УРСР. 1940–59 – райцентр. Від 9 липня 1941 до 7 січня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Нацисти вбили 94 жит., 62 вивезли на примус. роботи до Німеччини. На фронтах 2-ї світової війни воювало 298 клесівців, з них 109 загинуло. У Клесів. р-ні діяли партизан. загони з'єднань С. Ковпака та О. Сабурова. До серед. 1950-х рр. вели збройну боротьбу загони ОУН–УПА. Виходила рай. г. «Зірка». 1959 у К. мешкало бл. 2,7 тис., 1970 – 3,4 тис., 1979 – 4,2 тис. осіб. Тут розвинені нар. промисли: різьблення на дереві, лозоплетіння, художнє оброблення металу та бурштину, вишивання, малювання, аплікація, витинання. Нині працює низка підприємств з видобування та перероблення буд. каменю і бурштину (див. [Клесівська група родовищ будівельного каменю](#), [Клесівське родовище бурштину](#)). На тер. Клесів. селищ. ради – 2 заг.-осв. школи, початк. школа, 4 дитсадки; Будинок культури, 2 клуби, муз. школа, кінотеатр, 4 б-ки; лікарня, фельдшер.-акушер. пункт. Є дендропарк, ліс. заповідне урочище Любонька. Діють реліг. громади УПЦ МП, РКЦ. У с. Клесів – Успен. церква (пам'ятка архітектури; кін. 18 ст.). Встановлено пам'ятник воїнам-односельчанам, які загинули під час 2-ї світової війни.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Клесів / Р. С. Мируцький // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-7631>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).